

การวิเคราะห์เนื้อหา การใช้ภาษา และภาพประกอบในหนังสือภาพสำหรับเด็กที่เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ happyreading

Analysis content, language usage, and illustrations from picture books for children promoted on happyreading Website.

อามานี จะปะกียา^{1*} และสุรัสวดี นราพงศ์เกษม²

Amani Chapakiya^{1*} and Suratsawadee Narapongkasem²

¹ นักศึกษาระดับปริญญาตรี, หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต, สาขาวิชาภาษาไทย, คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

¹ Undergraduate students, Education Program in Thai, Faculty of Humanities and Social Sciences, Yala Rajabhat University.

² อาจารย์ประจำ, หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต, สาขาวิชาภาษาไทย, คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

² Lecturer, Education Program in Thai, Faculty of Humanities and Social Sciences, Yala Rajabhat University.

*Corresponding author, E-mail: 406001006@yru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อจำแนกประเภทของหนังสือและวิเคราะห์เนื้อหา การใช้ภาษา และภาพประกอบในหนังสือภาพสำหรับเด็กที่เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ happyreading ผลการศึกษาพบว่า 1) ประเภทของหนังสือภาพสำหรับเด็กเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ happyreading มี 6 ประเภทคือ 1.1) ประเภทหนังสือที่แสดงตัวเลขและจำนวน 1.2) ประเภทหนังสือของเล่น 1.3) ประเภทหนังสือที่แสดงความคิดรวบยอด 1.4) ประเภทหนังสือที่เกี่ยวกับคน สัตว์ สิ่งของ และสถานที่ 1.5) ประเภทหนังสือภาพประกอบเรื่องอย่างง่าย 1.6) ประเภทหนังสือภาพประกอบเรื่อง 2) การวิเคราะห์เนื้อหา การใช้ภาษาและภาพประกอบพบว่า ด้านเนื้อหา มีทั้งหมด 5 ด้าน ได้แก่ ด้านสื่อดิจิทัล ด้านสุขภาพ ด้านครอบครัว ด้านความปลอดภัย และด้านการผจญภัย ด้านการใช้ภาษามีทั้งภาษาที่ใช้ในร้อยแก้วและภาษาที่ใช้ในร้อยกรอง โดยภาษาในร้อยแก้วประกอบด้วยการใช้คำและสำนวน การเรียบเรียงประโยค สำนวนโวหาร และท่วงทำนองในการเขียนภาษาในร้อยกรองประกอบด้วย ใช้คำง่าย ความหมายเด่น เล่นเสียงหลาก และฝากข้อคิด ด้านภาพประกอบมี 3 ด้านคือด้านลักษณะภาพ ด้านการจัดองค์ประกอบระหว่างภาพและมุมมองภาพ โดยในด้านลักษณะ

ภาพมีการใช้ 3 รูปแบบคือภาพกึ่งเหมือนจริง ภาพการ์ตูนและภาพลวดทอน ด้านการจัดองค์ประกอบระหว่างภาพมีการใช้ 2 รูปแบบคือตัวหนังสืออยู่นอกกรอบภาพและตัวหนังสือทับภาพ ด้านมุมมองภาพมีการใช้ 2 รูปแบบคือภาพประกอบทำหน้าที่ควบคู่ไปกับเรื่องและภาพประกอบทำหน้าที่มากกว่าเรื่อง

คำสำคัญ: หนังสือนิทาน , หนังสือภาพสำหรับเด็ก, วรรณกรรมสำหรับเด็ก

Abstract

The purposes of this research were to classify books and analyze content, language usage, and illustrations from picture books for children promoted on happyreading Website. A study revealed that 1) there are six types of picture books for children promoted on happyreading Website: 1. picture books about numerals and numbers 2. picture books about toys 3. picture books about concepts 4. picture books about humans, animals, objects, and places 5. easy to read picture books, and 6. Illustration picture books. 2) For analysis of content, language usage, and illustrations, it was found that there were 5 types of content: digital media, health, family, safety, and adventure. For language usage, prose and verse were found. Prose used in the picture books for children were words and expressions, sentence composition, literary styles, and writing styles. Language usage found in verse were the employment of easy words, significant meaning, various rhymes, and filling children with lessons and morals. For illustrations, characteristics of pictures, compositions, and different views are found. For characteristics of pictures, there are three types: semi-realism, cartoon pictures, and minimalist pictures. For compositions, letters outside the picture frame and letters on the picture were found. For the different views, there were two different roles of illustrations in telling a story: being simultaneous with the text and being beyond the story.

Keywords: Story books, Picture books for children, Children's literature

บทนำ

เด็กคือทรัพยากรบุคคลที่มีความสำคัญอย่างมากต่อการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าเพราะพวกเขาเหล่านั้นจะเติบโตเป็นกำลังสำคัญและเป็นผู้รับผิดชอบในอนาคตของประเทศต่อไป ทั้งนี้การที่เด็กจะเติบโตขึ้นไปพัฒนาประเทศนั้นจะต้องผ่านช่วงวัยรุ่นและวัยผู้ใหญ่ที่ต้องมีความสามารถในการรับผิดชอบตนเองได้ ดังนั้นสิ่งที่สำคัญที่สุดในช่วงวัยนี้คือพัฒนาการในด้านการอ่าน ซึ่งเป็นพัฒนาการที่สำคัญโดยมีตัวกลางเป็นหนังสือไม่ว่าจะเป็นหนังสือภาพเสริมความรู้ หนังสือนิทาน หนังสือวรรณกรรม หนังสือสารคดีเพื่อให้เด็กสามารถฝึกทักษะการอ่านได้

หนังสือเป็นสื่ออย่างหนึ่งในบรรดาสื่อหลาย ๆ ประเภทที่มีความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้อ่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้อ่านวัยเด็ก วิริยะ สิริสิงห (2524: 14) อธิบายว่าหนังสือสำหรับเด็กหมายถึง วารสารหรือหนังสือที่เขียน ขึ้นสำหรับเด็กและจะต้องเขียนให้เด็กอ่านอย่างเพลิดเพลินด้วยความสนใจ เพิ่มพูนความสามารถในการอ่านและเข้าใจภาษาจนเกิดนิสัยรักการอ่านหนังสือ หนังสือสำหรับเด็กเปรียบเสมือนขนมทรัพย์ที่อุดมไปด้วยเรื่องราวที่หลากหลายที่จะทำให้เด็กได้เรียนรู้ เข้าใจ และได้รับประสบการณ์ต่าง ๆ ซึ่งผู้ที่ทำหนังสือสำหรับเด็กควรมีความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับหนังสือสำหรับเด็กที่เป็นสาระสำคัญ ซึ่งหนังสือสำหรับเด็กยังมีคุณค่าทั้งระดับปัจเจกและระดับสังคม หนังสือสำหรับเด็กสามารถแบ่งได้เป็นหลากหลายรูปแบบ โดยหนึ่งในนั้นก็คือรูปแบบหนังสือภาพ หนังสือเด็กรูปแบบนี้จะมีสัดส่วนของภาพมากกว่าตัวหนังสือ อรอนงค์ โชคสกุล และศรีอัมพร ประทุมพันธ์ (2544 : 7) ได้กล่าวถึงความหมายของหนังสือสำหรับเด็กไว้ว่าเป็นหนังสือที่จัดทำขึ้นเพื่อให้เด็ก ๆ ได้ศึกษาหาความรู้และได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน โดยการจัดทำที่เหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน

หนังสือภาพไม่เพียงแต่อยู่ในรูปแบบของกระดาษเท่านั้น ยังมีการนำไปแปลงเป็นรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์เพื่อให้ง่ายต่อการเข้าถึงในปัจจุบันไม่ว่าจะเป็นเพื่อการค้าขายในรูปแบบ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์แอปพลิเคชันหรือเว็บไซต์ต่าง ๆ ซึ่งเว็บไซต์ happyreading เป็นเว็บไซต์หนึ่งที่เกิดขึ้นเพื่อเป็นพื้นที่กลางของการส่งผ่านข้อมูลความรู้เกี่ยวกับการอ่าน รวมถึงการสื่อสารกับทุกภาคส่วนที่มีความสนใจในด้านการอ่านเพื่อการสร้างเสริมให้เกิดวัฒนธรรมการอ่านสู่สังคมสุขภาวะร่วมกันในสังคมไทย โดยมูลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน ดำเนินงานร่วมขับเคลื่อนให้เกิดสังคมการอ่านมาตั้งแต่ 4 สิงหาคม 2552 ในนาม “สถาบันสื่อสร้างสรรค์และวัฒนธรรมการอ่าน” ต่อมาได้รับอนุญาตให้จดทะเบียนเป็นมูลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่านในวันที่ 25 สิงหาคม 2559 เป็นองค์กรสร้างสรรค์นวัตกรรมสื่อร่วมสร้างวัฒนธรรมการอ่านเพื่อพัฒนาศักยภาพมนุษย์ซึ่งเว็บไซต์ happyreading เป็นเว็บไซต์ฟรี สามารถเข้าถึงได้อย่างง่ายดาย ใช้งานออนไลน์หรือสามารถโหลดนิทานเก็บไว้อ่านออฟไลน์ได้ดังนั้นจึงเป็นเหตุทำให้ผู้วิจัยเล็งเห็นถึงความสำคัญของหนังสือภาพที่เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ happyreading ว่าไม่เพียงแต่จะเข้าถึงง่ายเท่านั้น แต่ยังเป็นการสร้างเสริมให้เกิดวัฒนธรรมการอ่านและสอดแทรกข้อคิดเพื่อให้เด็กสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ ผู้วิจัยจึงเกิดความสนใจที่จะวิเคราะห์หนังสือภาพที่เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ happyreading เพื่อทำความเข้าใจส่วนต่าง ๆ โดยละเอียด และถือเป็นแนวทางในการจัดทำหนังสือสำหรับเด็กสำหรับผู้สนใจต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อจำแนกประเภทหนังสือภาพสำหรับเด็กที่เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ happyreading
2. เพื่อวิเคราะห์เนื้อหา การใช้ภาษาและภาพประกอบในหนังสือภาพสำหรับเด็กที่เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ happyreading

แนวคิด ทฤษฎี กรอบแนวคิด

การวิเคราะห์หนังสือภาพสำหรับเด็กที่เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ happyreading ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และกรอบแนวคิดเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจำแนกประเภทของหนังสือ รวมถึงการวิเคราะห์เนื้อหา การใช้ภาษา และภาพประกอบในหนังสือภาพสำหรับเด็ก โดยนักวิชาการได้ให้ความหมายของหนังสือภาพว่าหมายถึงหนังสือที่มีรูปภาพเป็นส่วนอธิบายเรื่อง ปราณี เชียงทอง (2526 : 56) กล่าวว่าหนังสือภาพสำหรับเด็กมีทั้งแบบที่มีคำบรรยายและไม่มีคำบรรยาย โดยทั่วไปหนังสือภาพมีไว้สำหรับเด็กวัยก่อนเข้าเรียนที่ยังอ่านหนังสือไม่ได้ แต่เด็กสามารถอ่านเรื่องจากภาพหรือผู้ใหญ่อ่านเรื่องให้เด็กฟัง หนังสือภาพเป็นหนังสือที่ภาพและเรื่องมีความสำคัญเท่า ๆ กัน

การจำแนกประเภทของหนังสือภาพสำหรับเด็ก สมพร จารุณัฐ (2538 : 12-21) ได้จำแนกหนังสือภาพออกเป็น 8 ประเภท ดังนี้

1. หนังสือที่แสดงตัวเลขและจำนวนนับเนื้อหาจะแสดงตัวเลข 1-10 และจำนวนนับ โดยมีภาพประกอบเกี่ยวกับคน สัตว์ สิ่งของ ที่ผู้เขียนมักนำมาแสดงแทนจำนวนนับของตัวเลข รวมทั้งได้เรียนรู้คำศัพท์
2. หนังสือที่แสดงตัวอักษร เนื้อหาในหนังสือประเภทนี้จะแสดงพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ในภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษ
3. หนังสือของเล่น ลักษณะพิเศษของหนังสือประเภทนี้ นอกจากจะผลิตด้วยกระดาษเหมือนหนังสือปกติแล้ว ยังอาจผลิตด้วยวัสดุอื่น
4. หนังสือที่แสดงความคิดรวบยอด หนังสือที่พยายามแสดงความคิดรวบยอดที่เป็นนามธรรมให้เห็นเป็นรูปธรรม โดยการใช้ภาพหรือเส้นเป็นเครื่องมือในการสร้างความเข้าใจ
5. หนังสือที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับ คน สัตว์ สิ่งของ และสถานที่ หนังสือที่มีเนื้อหาและภาพเกี่ยวกับคน สัตว์ สิ่งของ หรือ สถานที่พร้อมกับคำศัพท์และคำอธิบายสั้น ๆ แทนความหมายที่แสดงด้วยภาพ
6. หนังสือแสดงภาพโดยไม่มีตัวหนังสือ หนังสือที่มีแต่ภาพโดยไม่มีตัวหนังสือประกอบ ดังนั้นภาพที่ปรากฏในหนังสือประเภทนี้จึงต้องสามารถสะท้อนเรื่องราวได้อย่างชัดเจน
7. หนังสือภาพประกอบเรื่องอย่างง่าย หนังสือภาพประเภทนี้ภาพประกอบยังเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งสำหรับหนังสือประเภทนี้ในขณะเดียวกันก็ยังมีแทรกเนื้อหาเรื่องราวที่มีโครงเรื่องง่าย ๆ ไม่ซับซ้อน
8. หนังสือภาพประกอบเรื่อง หนังสือประเภทนี้เป็นหนังสือที่มีเค้าโครงเรื่องยาวขึ้นและมีภาพประกอบน้อยลง บางครั้งอาจจะมีภาพประกอบเฉพาะตอน

สรุปได้ว่าหนังสือภาพเป็นหนังสือที่ภาพและเรื่องมีความสำคัญเท่า ๆ กัน ภาพในหนังสือภาพต้องมีความชัดเจนและช่วยอธิบายเนื้อเรื่องได้อย่างแจ่มชัด นอกจากจะให้ความสนุกสนานเพลิดเพลินแล้วหนังสือภาพยังช่วยพัฒนาให้เด็กเกิดความพร้อมที่จะอ่าน เพิ่มพูนความรู้ด้านคำศัพท์ ขยายความรู้ด้านต่าง ๆ ของเด็ก ภาพในหนังสือจะทำหน้าที่บรรยายเรื่องราวให้เด็กทราบเนื้อหา รวมทั้งกระตุ้นให้เกิดจินตนาการถึงเรื่องราวที่ผู้เขียนนำเสนอ

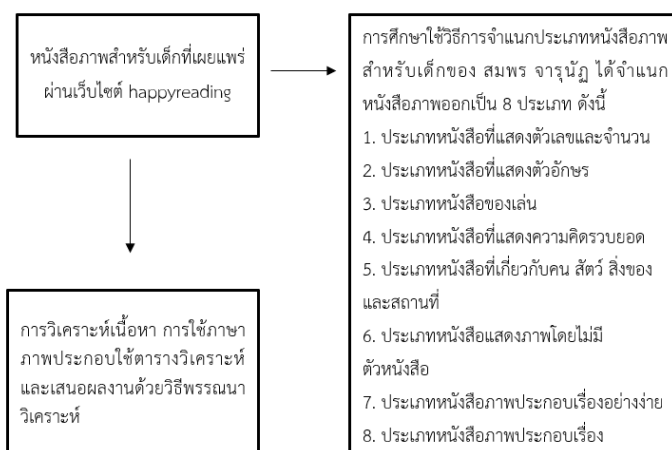
ทั้งนี้หนังสือภาพยังเป็นสายใยเชื่อมความรัก ความผูกพัน ความอบอุ่นและความสัมพันธ์ในครอบครัวให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น เนื่องจากการที่พ่อแม่ใช้เวลาอ่านหนังสือ เล่านิทานให้ลูกหลานฟัง เป็นช่วงเวลาที่ได้ก็จะได้ยินเสียงที่อ่อนโยน อ้อมกอดที่อบอุ่นจากการที่ผู้ใหญ่อ่านหนังสือหรือเล่านิทานให้ฟังสร้างความรู้สึกมั่นคง ปลอดภัย สบายกายและสบายใจ หนังสือภาพจึงไม่เพียงแต่เป็นทรัพยากรให้ความรู้ความบันเทิงเท่านั้น หากยังทำหน้าที่เป็นเพื่อนกลมเกลายจิตใจ ชี้นำแนะทางอย่างสร้างสรรค์ และบ่มเพาะค่านิยมอันดีงามอีกด้วย

นอกจากนี้ หลี่ หิงหมิ่น (2560) ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์หนังสือบันเทิงคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัลระหว่างปี 2552-2558 การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาเนื้อหาของหนังสือบันเทิงคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัลจากคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานระหว่างปี 2552-2558 2) เพื่อศึกษาลักษณะการใช้ภาษาในหนังสือบันเทิงคดีสำหรับเด็กที่ได้ได้รับรางวัลจากคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานระหว่างปี 2552-2558 3) เพื่อศึกษาคุณค่าในหนังสือบันเทิงคดีสำหรับเด็กที่ได้ได้รับรางวัลจากคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานระหว่างปี 2552-2558 โดยการอ่านวิเคราะห์หนังสือบันเทิงคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัลระหว่างปี 2552-2558 จำนวน 20 เล่ม และสร้างตารางการวิเคราะห์เพื่อเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์บันเทิงคดีในแต่ละด้าน ผลการศึกษาพบว่าหนังสือบันเทิงคดีสำหรับเด็กที่ได้ได้รับรางวัลจากคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานระหว่างปี 2552-2558 มีเนื้อหาเกี่ยวกับความรักความผูกพันในครอบครัว การช่วยเหลือแบ่งปันให้กับผู้อื่น มีความซื่อสัตย์สุจริต กตัญญู รวมถึงสอนให้รู้จักอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการใช้ภาษามีการใช้ภาษาที่เรียบง่ายเหมาะสมกับวัย ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ มีการใช้คำให้เกิดจินตภาพ ด้านคุณค่าสามารถแบ่งได้เป็น 3 ด้านคือ 1. คุณค่าทางความคิดสร้างสรรค์ 2. คุณค่าด้านอารมณ์ 3. คุณค่าด้านสังคม

จากการทบทวนวรรณกรรมดังกล่าว ผู้วิจัยพบว่าผู้ที่ทำวิจัยเกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์หนังสือเด็กใช้วิธีวิจัยเอกสารและสร้างตารางการวิเคราะห์ โดยมีการจำแนกประเภทของหนังสือ วิเคราะห์ด้านเนื้อหาการใช้ภาษาและคุณค่าของหนังสือ เพื่อให้ได้เห็นว่าหนังสือเรื่องนั้น ๆ มีเนื้อหา การใช้ภาษาและคุณค่าอย่างไร ผู้วิจัยจึงนำแนวคิดที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมเหล่านี้มาเป็นแนวทางในการวิเคราะห์เนื้อหาการใช้ภาษาและภาพประกอบของหนังสือภาพที่เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ happyreading ต่อไป

กรอบแนวคิด

จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเรื่องการศึกษาและวิเคราะห์หนังสือภาพสำหรับเด็กที่เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ happyreading นำมาสร้างเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ดังภาพ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อจำแนกประเภทหนังสือ วิเคราะห์เนื้อหา การใช้ภาษา ภาพประกอบของหนังสือภาพสำหรับเด็กที่เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ happyreading โดยใช้วิธีการจำแนกประเภทหนังสือภาพสำหรับเด็กของ สมพร จารุณัฐ และในการวิเคราะห์เนื้อหา การใช้ภาษา ภาพประกอบใช้ตารางวิเคราะห์ และเสนอผลงานด้วยวิธีพรรณนาวิเคราะห์

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูลหนังสือนิทานภาพสำหรับเด็กเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ happyreading โดยเจาะจงเฉพาะหนังสือนิทานภาพที่อยู่ในหมวดหมู่หนังสือเพื่อปฐมวัยจำนวน 39 เล่ม ดังนี้

1.1 ปลุกผักสนุกจัง	1.16 ปิดไฟหน่อยนะ
1.2 ของใหม่เพื่อนเก่า	1.17 หนังสืออยากมีเพื่อน
1.3 นกกระปูดตาแดง	1.18 หนูจำสีไปใส
1.4 เม่นน้อยหลงทาง	1.19 สามเหลี่ยมสนุก
1.5 อลิซในวันมหัศจรรย์	1.20 หนูจัดติดใจ
1.6 นางฟ้าน้อยกับแม่มดจิ๋ว	1.21 โอ้โฮ...ฮิปโปตัวใหญ่
1.7 ทอฟฟี่มหัศจรรย์	1.22 ยิ้มหวานหน่อยจ๊ะ
1.8 เราयरักกันทุกวันจ๊ะ	1.23 ฟ ฟัน แข็งแรง
1.9 อานีสักบออล์ฟลุ้โควิด-19	1.24 แปร่งฟันด้วยกันมัยจ๊ะ
1.10 อีเลี้ยงเค็งเค็ง อยู่บ้าน...ต้านโควิด	1.25 ฟ ฟัน สนุกจัง
1.11 นอนหลับสบายจัง	1.26 ขอมงกุฎได้มัย
1.12 กอด	1.27 นิทานใต้ทะเล
1.13 อานีสเป็นหัด	1.28 อัดัมกับฟาตีมา ตอนพิชิตเพลงใหม่
1.14 ความปลอดภัยทางน้ำ	1.29 ฉีกฉีกฉีกฉีก
1.15 ผจญภัยในป่าฮาลาบาลา	1.30 เมืองศิลปะมหาสนุก

1.31 พ่อช้างผู้หวังดี	1.36 กระท่ายไม้ต้นตม
1.32 ตูมตูม บานบาน	1.37 เรือน้อย
1.33 ทุกมืออ่อยจ้ง	1.38 อร้อย อร้อย
1.34 ปิดไฟหน่อยนะ	1.39 มาล้างมือกันเถอะ (ป้องกันโควิด19)
1.35 จะไปไหนจ๊ะ	

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา แนวทางการวิเคราะห์ที่ใช้การจำแนกประเภทหนังสือภาพสำหรับเด็กของ สมพร จารุณัฐ เพื่อจำแนกประเภทของหนังสือและวิเคราะห์เนื้อหา การใช้ภาษา ภาพประกอบ โดยใช้ ตารางวิเคราะห์ และเสนอผลงานด้วยวิธีพรรณนาวิเคราะห์

ขั้นตอนการวิจัย

1. ขั้นการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง

1.1 กำหนดวัตถุประสงค์ในการศึกษา

1.2 ศึกษาและรวบรวมเอกสารวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหนังสือภาพสำหรับเด็ก รวมถึงการ วิเคราะห์หนังสือสำหรับเด็กที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย

- เอกสารขั้นต้น หนังสือนิทานภาพสำหรับเด็กที่เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ happyreading

- เอกสารชั้นรอง เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาหนังสือนิทานภาพ

สำหรับเด็กและเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์เนื้อหา การใช้ภาษาและ ภาพประกอบที่จะ นำไปใช้เป็นแนวทางในการศึกษาและวิเคราะห์หนังสือภาพสำหรับเด็กที่เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ happyreading

2. ขั้นการสร้างเครื่องมือ

1.1 ศึกษาและวิเคราะห์หนังสือภาพสำหรับเด็กที่เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ happyreading

1.2 การศึกษาจะใช้วิธีการของ สมพร จารุณัฐ ในการแบ่งประเภทของหนังสือภาพสำหรับเด็ก

1.3 การวิเคราะห์เนื้อหา การใช้ภาษาและภาพประกอบจะสร้างตารางการวิเคราะห์ ให้สอดคล้อง กับจุดประสงค์ของการวิจัย

1.4 นำเครื่องมือในการศึกษาและการวิเคราะห์ให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิจัยตรวจสอบพิจารณาให้ คำแนะนำ

1.5 ปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือตามที่อาจารย์เสนอแนะ

3. ขั้นการวิเคราะห์ข้อมูล

อ่านหนังสือนิทานภาพสำหรับเด็ก ซึ่งอยู่ในหมวดหมู่หนังสือเพื่อเด็กปฐมวัยมีความเหมาะสมกับ เด็กที่มีช่วงอายุระหว่าง 3 - 5 ปี แล้วนำมาแยกประเภทโดยใช้วิธีการของสมพร จารุณัฐ และวิเคราะห์โดย นำสาระที่เกี่ยวข้องกับเนื้อเรื่อง การใช้ภาษา และภาพประกอบมาบันทึกลงตารางวิเคราะห์ จากนั้นจึง สังเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการพรรณนาวิเคราะห์ สรุปผลและนำเสนอผลงานวิจัยโดยการเขียนบรรยาย ประกอบตัวอย่าง

ผลการวิจัย

1. การศึกษาประเภทของหนังสือภาพสำหรับเด็กที่เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ happyreading โดยใช้วิธีการจำแนกของ สมพร จารุณัฐ ทั้งหมด 8 ประเภท ปรากฏเพียง 6 ประเภทคือ 1. ประเภทหนังสือที่แสดงตัวเลขและจำนวน เช่น เรื่องตัวเลขเป็นอะไร 2. ประเภทหนังสือของเล่น เช่น เรื่องปิดไฟหน่อยนะ 3. ประเภทหนังสือที่แสดงความคิดรวบยอด เช่น เรื่องสามเหลี่ยมสนุก 4. ประเภทหนังสือที่เกี่ยวกับคน สัตว์ สิ่งของ และสถานที่ เช่น เรื่องของใหม่กับเพื่อนเก่า 5. ประเภทหนังสือภาพประกอบเรื่องอย่างง่าย เช่น เรื่องอานิสเป็นหัด 6. ประเภทหนังสือภาพประกอบเรื่อง เช่น เรื่องหนังสืออยากมีเพื่อน ซึ่งหนังสือภาพที่เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ happyreading มากที่สุดคือ ประเภทหนังสือภาพประกอบเรื่องจำนวน 18 เรื่อง ลำดับที่ 2 คือ ประเภทหนังสือภาพประกอบเรื่องอย่างง่าย มีจำนวน 12 เรื่อง ลำดับที่ 3 คือ ประเภทหนังสือของเล่นมีจำนวน 4 เรื่อง ลำดับที่ 4 มีจำนวน 2 เรื่องมี 2 ประเภท คือ ประเภทหนังสือที่แสดงตัวเลขและจำนวน และ ประเภทหนังสือที่เกี่ยวกับคน สัตว์ สิ่งของ สถานที่ ลำดับสุดท้ายคือประเภทหนังสือที่แสดงความคิดรวบยอดมีจำนวน 1 เรื่อง

2. การวิเคราะห์เนื้อหา การใช้ภาษาและภาพประกอบในหนังสือภาพสำหรับเด็กที่เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ happyreading มีดังนี้

2.1 ด้านเนื้อหาของหนังสือนิทานภาพสำหรับเด็กที่เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ happyreading มีเนื้อหาทั้งหมด 5 ด้าน ได้แก่ ด้านสื่อดิจิทัล ด้านสุขภาพ ด้านครอบครัว ด้านความปลอดภัย และด้านการผจญภัยซึ่งหนังสือภาพที่เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ happyreading มีเนื้อหาด้านการผจญภัยมากที่สุด ลำดับที่สองคือด้านสุขภาพ ลำดับที่สามคือด้านสื่อดิจิทัล ลำดับที่สี่คือด้านครอบครัว ลำดับสุดท้ายคือด้านความปลอดภัย ตัวอย่างของหนังสือนิทานภาพสำหรับเด็กที่เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ happyreading ที่มีเนื้อหาด้านการผจญภัย เรื่องเมืองศิลปะมหาสนุก ของจันทร์เพ็ญ สิณสอน และสุดใจ พรหมเกิด มีเรื่องย่อว่ามีเมืองเล็ก ๆ แห่งหนึ่งตั้งอยู่บนเกาะกลางทะเล คนที่จะเข้าเมืองนี้ได้ต้องข้ามสะพานเหล็กไปเท่านั้น เมืองนี้มียักษ์ใจดี ชอบเอาเหล็กมาประดิษฐ์ของเล่นให้เด็ก ๆ เล่นอย่างสนุกสนาน วันหนึ่งเด็ก ๆ ถ้ามยักษ์ว่ามีวิธีไหนทำให้เด็กได้เล่นด้วยกัน ยักษ์คิดอยู่นานจนได้คำตอบว่าเป็นการวาดรูป ทุกคนนำความคิดของยักษ์มาใช้เวลาเพียงไม่นาน ทั้งเมืองก็เต็มไปด้วยงานศิลปะของเด็ก ๆ ที่มีความสุข

2.2 ด้านการใช้ภาษาของหนังสือนิทานภาพสำหรับเด็กที่เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ happyreading มีทั้งภาษาที่ใช้ในร้อยแก้วและภาษาที่ใช้ในร้อยกรอง โดยแบ่งเป็นการใช้ภาษาแบบร้อยแก้วจำนวน 25 เรื่อง และใช้ภาษาแบบร้อยกรองจำนวน 14 เรื่อง

2.2.1 ภาษาในร้อยแก้วประกอบด้วยการใช้คำและสำนวน การเรียบเรียงประโยค สำนวนโวหาร และท่วงทำนองในการเขียน ดังต่อไปนี้

1) การใช้คำและสำนวนได้ถูกต้องและตรงความหมาย มีการใช้ภาษาที่สั้นกะทัดรัด มีการเลือกสรรคำและใช้คำหลากหลาย ดังตัวอย่าง

“คุณป้าครับ มีทอฟฟี่มหัศจรรย์อมแล้วตดหอม มีขायมัยครับ”

(ทอฟฟี่มหัศจรรย์, 2563 น.9)

2) การเรียบเรียงประโยค ประโยคที่ใช้ในการเขียนเรื่องสำหรับเด็กไม่ควรมีมากเกินไปจนความจำเป็น โดยเฉลี่ยจำนวนคำที่มีความเหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัยประมาณ 7- 10 คำ ดังตัวอย่าง

“คุณยายอ่านนิทานให้ฟังนะจ๊ะ”

(เรายังรักกันทุกวันจ๊ะ, 2563 น.12)

3) สำนวนโวหาร ควรเลือกใช้โวหารให้เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง สำนวนโวหารที่นิยมนำมาใช้เขียนเรื่องสำหรับเด็กมี 4 ประเภท คือการบรรยาย การพรรณนา การอธิบายและความตระการ ดังตัวอย่าง

- การบรรยาย

“อลิซเป็นเด็กที่ชอบเล่นอินเทอร์เน็ตและเครื่องเล่นดิจิทัลมาก อลิซชอบเซลฟี่ ฟังเพลง ดูหนัง เปิดคลิบ และเล่นเกม โลกออนไลน์เป็นแดนมหัศจรรย์ของอลิซเพราะอยากไปไหนก็ไปได้ทันที”

(อลิซในวันมหัศจรรย์, 2563 น.2-4)

4) ท่วงทำนองในการเขียน มีทำที่และลีลาในการเขียน ใช้ท่วงทำนองการเขียนที่เป็นธรรมชาติ ดังตัวอย่าง

“ข้าวหนึ่ง เนื้อหนึ่ง ไอ้โฮ ผักสองส่วนไชโย พอดี พอดี”

(ไอ้โฮ...ฮิปไปตัวใหญ่, 2562 น.16)

2.2.2 ภาษาในร้อยกรองประกอบด้วย ใช้คำง่าย ความหมายเด่น เล่นเสียงหลากหลายและฝากข้อคิด

1) ใช้คำง่าย ใช้คำพยางค์เดียวหรือสองพยางค์ที่มีความถี่ในการใช้สูง มาใช้แต่งบทร้อยกรองสำหรับเด็กเพราะจะช่วยให้เด็กเข้าใจความหมายได้ทันที ดังตัวอย่าง

“ยืนบน หลังควาย อ้วนพี

มองดีดี ตาเอี้ยงนี่ สีแดง”

(นกกระปูดตาแดง, 2563 น. 7)

2) ความหมายเด่น ใช้คำที่มีความหมายเด่น เข้าใจได้ทันที เรียงลำดับเนื้อความที่เข้าใจง่าย ไม่สับสน ดังตัวอย่าง

“โรคนี้มีชื่อโควิด อยู่ใกล้แล้วติด จากน้ำมูกน้ำลายคนติดเชื่อมีอาการเหมือนหวัด หายใจติดขัด มีไข้ไอจาม”

(อานีสกับกอล์ฟสู้โควิด-19, 2563 น. 5)

3) เล่นเสียงหลาก ใช้คำที่มีเสียงวรรณยุกต์ต่าง ๆ หลายเสียงสลับกัน เพื่อให้บทร้อยกรองมีเสียงไพเราะ มีจังหวะชวนสนุกสนาน ดังตัวอย่าง

“บินไป ประชิด อ้อฮือ
ทุกตัว คู่มือถือ กันใหญ่”

(นกกระปูดตาแดง, 2563 น. 13)

4) ฝากข้อคิด ที่มีคุณค่าทางจิตใจเล็ก ๆ น้อย ๆ สำหรับเด็ก ดังตัวอย่าง

“อานีสหายป่วย คุณหมอช่วยได้
และต้องจำไว้ หัดร้ายแรงมาก

ปีะบอกเพื่อนบ้าน ลูกหลานปลอดภัย

วัคซีนช่วยให้ ไม่ป่วยเป็นหัด”

(อานีสเป็นหัด, 2563 หน้า 20)

2.3) ด้านภาพประกอบของหนังสือนิทานภาพสำหรับเด็กที่เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ happyreading 3 ด้านคือด้านลักษณะภาพ ด้านการจัดองค์ประกอบระหว่างภาพและมุมมองภาพ

1) ด้านลักษณะภาพมีการใช้ 3 รูปแบบคือภาพกึ่งเหมือนจริง ภาพการ์ตูนและภาพลดทอน หนังสือนิทานภาพสำหรับเด็กที่เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ happyreading มีการใช้ภาพการ์ตูนมากที่สุดจำนวน 23 เรื่อง ลำดับที่ 2 ใช้ภาพกึ่งเหมือนจริงจำนวน 14 เรื่องและลำดับสุดท้ายใช้ภาพลดทอนจำนวน 2 เรื่อง ดังตัวอย่าง ภาพกึ่งเหมือนจริงจากเรื่องทอฟฟี่มหัศจรรย์

(ทอฟฟี่มหัศจรรย์, 2563 น. 2-3)

2) ด้านการจัดองค์ประกอบระหว่างภาพมีการใช้ 2 รูปแบบคือตัวหนังสืออยู่นอกกรอบภาพและตัวหนังสือทับภาพ หนังสือนิทานภาพสำหรับเด็กที่เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ happyreading มีการใช้รูปแบบตัวหนังสือทับภาพจำนวน 25 เรื่องและรูปแบบตัวหนังสืออยู่นอกกรอบภาพจำนวน 14 เรื่อง ดังตัวอย่าง ตัวหนังสือทับภาพจากเรื่องนกกระปูดตาแดง

(นกกระปูดตาแดง, 2563 น. 6-7)

3) ด้านมุมมองภาพมีการใช้ 2 รูปแบบคือภาพประกอบทำหน้าที่ควบคู่ไปกับเรื่องและภาพประกอบทำหน้าที่มากกว่าเรื่อง หนังสือนิทานภาพสำหรับเด็กที่เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ happyreading มีการใช้ภาพทำหน้าที่ควบคู่ไปกับเรื่อง 31 เรื่องและภาพประกอบทำหน้าที่มากกว่าเรื่อง 8 เรื่อง ดังตัวอย่าง ภาพประกอบทำหน้าที่ควบคู่ไปกับเรื่องจากเรื่องอานีสกับกอล์ฟสู้โควิด-19

(นกกระปูดตาแดง, 2563 น. 2-3)

สรุปและอภิปรายผล

1. การศึกษาหนังสือภาพสำหรับเด็กที่เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ happyreading ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมและจำแนกประเภทของนิทานโดยใช้วิธีการจำแนกของ สมพร จารุณัฐทั้งหมด 8 ประเภทปรากฏ 6 ประเภท หนังสือภาพที่เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ happyreading มากที่สุดคือ ประเภทหนังสือภาพประกอบเรื่องจำนวน 18 เรื่อง ลำดับที่ 2 คือ ประเภทหนังสือภาพประกอบเรื่องอย่างง่าย มีจำนวน 12 เรื่อง ลำดับที่ 3 คือ ประเภทหนังสือของเล่นมีจำนวน 4 เรื่อง ลำดับที่ 4 มีจำนวน 2 ประเภท คือ ประเภทหนังสือที่แสดงตัวเลขและจำนวน และ ประเภทหนังสือที่เกี่ยวกับคน สัตว์ สิ่งของ สถานที่มีจำนวน 2 เรื่อง ลำดับสุดท้ายคือประเภทหนังสือที่แสดงความคิดรวบยอดมีจำนวน 1 เรื่อง จะเห็นได้ว่าหนังสือภาพที่เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ happyreading จะให้ความสำคัญหนังสือประเภทหนังสือภาพประกอบเรื่อง ซึ่งหนังสือประเภทนี้เป็นหนังสือที่มีเค้าโครงเรื่องยาว มีภาพประกอบทุกหน้าหรือบางครั้งอาจจะมีภาพประกอบเฉพาะตอน ภาพประกอบและเนื้อเรื่องจะมีความสัมพันธ์ส่งเสริมกันเพื่อช่วยสร้างความเข้าใจให้เด็ก และ

ทำให้เด็กได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน เกิดจินตนาการ ความรู้สึกและได้ข้อคิดคติสอนใจ แตกต่างจากประเภทหนังสือแสดงความคิดรวบยอดเป็นหนังสือที่พยายามแสดงความคิดรวบยอดที่เป็นนามธรรมให้เห็นเป็นรูปธรรมโดยการใช้ภาพหรือเส้นเป็นเครื่องมือในการสร้างความเข้าใจปรากฏเพียง 1 เรื่องได้แก่เรื่องสามเหลี่ยมมหานรก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเบญจมาศ แสงไวยมณี (2549) งานวิจัยเรื่องการศึกษาพัฒนาการของภาพประกอบหนังสือสำหรับเด็กเริ่มหัดอ่าน อายุ 3-5 ปีที่ขณะประกวดตั้งแต่พ.ศ.2515-พ.ศ.2548 พบว่า ในช่วงตั้งแต่ พ.ศ.2515-พ.ศ.2548 ไม่พบรูปแบบสัญลักษณ์รูปแบบเลขาคณิตเพราะการรับรู้ของเด็กในวัยนี้ยังไม่สามารถแยกแยะได้ถึงรูปทรงที่แปลกจากความเป็นจริงได้ จะเห็นได้ว่าด้วยปัจจัยหลายประการไม่ว่าจะเป็นด้านระยะเวลา ด้านอิทธิพลของหนังสือต่างประเทศ ด้านความต้องการของผู้บริโภค หรือการส่งเสริมการอ่านของภาครัฐ ทำให้หนังสือสำหรับเด็กมีการเติบโตไปในทิศทางที่ดีขึ้นมีความเข้าใจเด็กมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับริสรวล อร่ามเจริญได้กล่าวไว้ว่า วงจรชีวิตผลิตภัณฑ์หนังสือนิทานเด็ก ถ้าเนื้อเรื่องดีก็จะมีอายุยืน เด็กคนเดิมที่อ่านโตขึ้นไปก็จะมีหนังสือออกใหม่ตามวัยของเขา ส่วนหนังสือเล่มเดิมก็จะถูก re-print (พิมพ์ใหม่) สำหรับเด็กกลุ่มใหม่เพราะเด็กเกิดใหม่ทุก ๆ วัน

2. การวิเคราะห์เนื้อหา การใช้ภาษาและภาพประกอบในหนังสือภาพสำหรับเด็กที่เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ happyreading

ด้านเนื้อหาหนังสือภาพสำหรับเด็กที่เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ happyreading มีลักษณะเนื้อหาแบ่งได้เป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านสื่อดิจิทัล ด้านสุขภาพ ด้านครอบครัว ด้านความปลอดภัย และด้านการผจญภัย ซึ่งหนังสือภาพที่เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ happyreading มากที่สุด คือ ด้านการผจญภัย ดังตัวอย่าง หอยชักตีน นักเดินทางตัวจิ๋ว ของกลุ่มละครมาทยา สโมสรรูปบุดำ มีเรื่องย่อว่า “ฉันคือหอยชักตีนที่เริ่มออกเดินทางไกลเป็นครั้งแรกไปบนหาดทรายกว้าง พบพืช พบหินหลายก้อน บนหาดทรายกว้างมีสัตว์มากมาย บางตัวกลม ๆ บางตัวยาว ๆ ฉันเดินไปเรื่อย ๆ จนเผลอเดินเข้าไปอยู่ในขวดแก้ว พยายามดันเท่าไรก็ดันไม่ออก สักพักหนึ่งฉันก็หล่นลงบนทรายมองเห็นเด็กหญิงกำลังเก็บขยะกับเพื่อน ๆ เมื่อกลับมาเจอพ่อแม่ที่บ้านฉันก็ได้เล่าเรื่องราวการผจญภัย” การผจญภัยผ่านตัวหนังสือประกอบภาพจะให้ความรู้สึกเหมือนเด็ก ๆ ได้เข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของตัวละคร ได้เดินทางร่วมกับบรรดาเพื่อน ๆ ภายในเรื่อง ได้พบเจอกับประสบการณ์ใหม่ ๆ ได้เจอเรื่องราวที่น่าตื่นเต้น น่าสนใจ สนุกสนาน ซึ่งจินตนาการเหล่านี้จะเป็นสิ่งที่ทำให้เด็กเกิดการคิด วิเคราะห์ และนำไปสู่การแก้ปัญหา ซึ่งแตกต่างกับ หลี หนิงหมิน (2560) งานวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์หนังสือบันเทิงคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัลระหว่างปีพ.ศ.2552 ถึง ปี พ.ศ. 2558 พบว่า ในด้านเนื้อหาหนังสือบันเทิงคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัลมีเนื้อเรื่องเกี่ยวกับความรักความผูกพันในครอบครัวมากที่สุด ลำดับที่ 2 คือการช่วยเหลือและแบ่งปันให้กับผู้อื่น ลำดับที่ 3 คือรู้จักซื้อสัตย์กตัญญู ลำดับสุดท้ายคือรู้จักอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ด้านการใช้ภาษา หนังสือภาพสำหรับเด็กที่เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ happyreading ผู้วิจัยได้แบ่งหัวข้อในการวิเคราะห์ออกเป็นภาษาที่ใช้ในร้อยแก้วและภาษาที่ใช้ในร้อยกรอง การใช้ภาษาแบบร้อยแก้ว จำนวน 25 เรื่องพบว่ามีการใช้คำได้ถูกต้องตรงความหมาย เนื่องจากเด็กจะจดจำคำและภาษาที่อ่านได้ มีการเรียบเรียงประโยคที่มากขึ้นและไม่ค่อยจนเกินไป โดยเฉลี่ยจำนวนคำที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัย ประมาณ 7-10 คำ มีการใช้สำนวนโวหารให้น่าสนใจและชวนอ่าน และมีท่วงทำนองในการเขียนที่เป็นธรรมชาติ เลือกใช้กลวิธีการเล่าแบบเดียว ไม่สลับไปสลับมา ดังตัวอย่าง“ฉันขอโทษ ที่วันก่อนฉันทำไม่ดีกับเธอ”(นางฟ้าน้อยกับแม่มดจิ๋ว, 2563 น.17) การใช้ภาษาแบบร้อยกรอง จำนวน 14 เรื่องพบว่ามีการใช้คำง่ายเด็กสามารถเข้าใจความหมายได้ทันที มีความหมายเด่นไม่สับสน เล่นเสียงหลากหลายมีจังหวะในการออกเสียงด้วย และมีการฝากข้อคิดเล็ก ๆ น้อย ๆ ที่มีคุณค่าทางจิตใจสำหรับเด็ก ดังตัวอย่าง “เด็กน้อยตั้งใจ ทำให้สมฝัน ซ่อมแซมเร็วพลันสร้างสรรค์ให้งาม” (หนังสืออยากมีเพื่อน, 2558 น.16) ซึ่งสอดคล้องกับ หลี หนึ่งหมื่น (2560) งานวิจัยเรื่องการวิเคราะห์หนังสือบันเทิงคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัลระหว่างปี พ.ศ.2552 ถึง ปี พ.ศ. 2558 พบว่า หนังสือบันเทิงคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัลระหว่างปี พ.ศ. 2552 ถึง ปี พ.ศ. 2558 มีการใช้ลักษณะภาษาที่เรียบง่าย เหมาะสมกับวัย มีการใช้คำง่ายสั้น กระชับสละสลวย อ่านแล้วเข้าใจได้ทันที มีใจความเดียว

ด้านภาพประกอบหนังสือภาพสำหรับเด็กที่เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ happyreading ได้แบ่งการวิเคราะห์ภาพประกอบออกเป็น 3 ด้านคือด้านลักษณะภาพ ด้านการจัดองค์ประกอบระหว่างภาพและด้านมุมมองภาพ พบว่า 1. ด้านลักษณะภาพมีการใช้ 3 รูปแบบคือการใช้ภาพการ์ตูนมากที่สุดจำนวน 23 เรื่อง ลำดับที่สองคือภาพกึ่งเหมือนจริงจำนวน 14 เรื่อง และลำดับสุดท้ายภาพลดทอนจำนวน 2 ภาพ ซึ่งภาพการ์ตูนเป็นภาพที่มีลักษณะเฉพาะตัวผู้วาดประกอบสามารถนำเอาวิธีการวาดการ์ตูนมาผสมผสานเพื่อเน้นอารมณ์ของภาพให้มีความชัดเจนได้ สอดคล้องกับวิริยะ สิริสิงห (2551: 24) เด็กจะชอบภาพที่ดูสมจริงแต่ไม่ใช่ภาพเหมือนจริง ภาพประกอบในเรื่องไม่ว่าจะเป็นคนหรือสัตว์ ต้องให้ปฏิบัติหรือทำอะไรได้เหมือนเด็กคนหนึ่ง ซึ่งภาพเหล่านี้ผู้ใหญ่เห็นอาจจะผิดธรรมชาติ เป็นเรื่องไร้สาระ แต่ในความรู้สึกของเด็กสิ่งเหล่านี้เป็นเรื่องสามัญ 2. ด้านการจัดองค์ประกอบระหว่างภาพมีการใช้ 2 รูปแบบคือมีการใช้ตัวหนังสือทับภาพมากที่สุดจำนวน 25 ภาพและตัวหนังสืออยู่นอกกรอบภาพจำนวน 14 ภาพ ซึ่งจะเห็นได้ว่าหนังสือภาพสำหรับเด็กที่เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ happyreading จะใช้การจัดองค์ประกอบแบบตัวหนังสือทับภาพมากกว่าเพราะการจัดหน้าแบบนี้สามารถจัดวางภาพและเนื้อหาได้หลายรูปแบบ เช่นตัวหนังสืออยู่ตามที่ตั้งต่าง ๆ ของภาพหรือการวาดภาพแบบเต็มหน้ากระดาษแล้วเขียนตัวอักษรทับลงบนฉากในส่วนที่มีองค์ประกอบเบาบางที่สุด 3. ด้านมุมมองภาพมีการใช้ 2 รูปแบบคือมีการใช้ภาพประกอบทำหน้าที่ควบคู่ไปกับเรื่องมากที่สุดจำนวน 31 เรื่องและภาพประกอบทำหน้าที่มากกว่าเรื่องจำนวน 8 เรื่อง โดยการใช้ภาพประกอบทำหน้าที่ควบคู่ไปกับเรื่องผู้เขียนเรื่องสำหรับเด็กมักจะใช้ภาษาวรรณกรรมในการเขียนเรื่อง ดังนั้นภาษาที่ปรากฏในหนังสือเด็กจึงมีความประณีต ถ้อยคำในหนังสือเด็กจะต้องมีพลังจนสามารถทำให้ผู้อ่านสามารถจินตนาการตามเรื่องที่ได้ ซึ่งสรุปได้ว่าหนังสือภาพสำหรับเด็กที่เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์

happyreading ในหมวดหมู่ปฐมวัยมีการให้ความสำคัญกับภาพประกอบมากที่สุด เนื่องจากการสร้างสรรค์หนังสือภาพสำหรับเด็ก นอกจากจะมีเนื้อหาและภาษาที่ดึงดูดเป็นองค์ประกอบแล้ว ภาพประกอบก็เป็นอีกองค์ประกอบที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง สอดคล้องกับแนวคิดของนิตยา วรณกิตร์ (2562: 89) ว่าเด็กในวัยนี้ยังอ่านหนังสือไม่ได้ หนังสือสำหรับเด็กในวัยนี้ควรเป็นหนังสือภาพที่ไม่มีคำบรรยายหรือมีคำบรรยายน้อย เป็นภาพขนาดใหญ่ ใช้สีฉูดฉาด และยังสอดคล้องกับ วรติ งามนิยม (2558) งานวิจัยเรื่องแนวทางการสร้างหนังสือนิทานภาพสำหรับเด็กปฐมวัย พบว่า ในการสัมภาษณ์เชิงลึกและผลเชิงสถิติผู้ปกครองให้ความสำคัญกับภาพประกอบมากที่สุด ในการเลือกซื้อนิทานจะนิยมเลือกซื้อนิทานที่มีภาพประกอบสวยงามเพื่อปลูกฝังรสนิยมทางศิลปะที่ดีให้แก่ลูก รวมถึงยังมีผู้ปกครองจำนวนมากที่ชื่นชอบนิทานที่มีสีในโทนพาสเทล ที่ให้ความรู้สึกอบอุ่นละมุนละไมสร้างมุมอ่อนโยนแก่ลูก อีกทั้งยังสอดคล้องกับแนวคิดของ ทวีศักดิ์ ญาณประทีป (2545: 44) รูปภาพเป็นสิ่งที่สำคัญมากที่สุดที่จะชักจูงใจเด็กให้เลือกอ่านหนังสือ เนื้อเรื่องมีความสำคัญรองลงมา ส่วนอื่น ๆ มีความสำคัญลดหลั่นลงมา

กล่าวโดยสรุป จากการศึกษาและวิเคราะห์เนื้อหา การใช้ภาษา ภาพประกอบในหนังสือภาพสำหรับเด็กที่เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ happyreading จะเห็นได้ว่าหนังสือภาพสำหรับเด็กที่เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ happyreading มีประเภทที่หลากหลาย อีกทั้งยังมีเนื้อหา การใช้ภาษาและภาพประกอบที่เหมาะสม ทวีศักดิ์ ญาณประทีป (2545: 43) กล่าวว่าความสนใจเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะทำให้ผู้เขียนวรรณกรรมสำหรับเด็กเข้าใจเด็กได้ดียิ่งขึ้น และความเข้าใจนี้จะช่วยให้ผู้เขียนวรรณกรรมสำหรับเด็กสามารถใช้ประสบการณ์และจินตนาการเขียนเรื่องสำหรับเด็กให้น่าอ่านมากยิ่งขึ้น นิตยา วรณกิตร์ (2562: 88) ความสนใจที่แตกต่างกันของเด็กแต่ละคน นับเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะกำหนดว่าเด็กคนหนึ่งจะเรียนรู้ได้มากน้อยแค่ไหน ดังนั้นผู้ปกครองและครูควรสนใจความสนใจและความสามารถของเด็ก เพื่อจะได้จัดหาหนังสือได้ตรงกับความต้องการของเด็ก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ผลการวิจัยนี้ใช้เป็นแหล่งข้อมูลในการจำแนกประเภท ด้านการวางเนื้อเรื่องการใช้ภาษาและภาพประกอบสำหรับผู้สนใจเขียนหนังสือสำหรับเด็ก

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาหนังสือประเภทสารคดีสำหรับเด็ก
2. ควรศึกษารูปแบบของหนังสือบันเทิงคดีที่เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงานอื่น เช่น เว็บไซต์ OPENBASE

เอกสารอ้างอิง

- กลุ่มละครมาหา สโมสรรลุกปุดำ. (2564). *หอยชักตีน นักเดินทางตัวจิ๋ว*. กรุงเทพฯ: บริษัท แปลนพรีนติ้ง จำกัด.
- จันทร์เพ็ญ สีญสอน , และ สุดใจ พรหมเกิด. (2560). *เมืองศิลปะมหาสนุก*. กรุงเทพฯ: บริษัท แปลนพรีนติ้ง จำกัด.
- ชีวัน วิสาสะ. (2556). *ตัวเลขเป็นอะไร*. กรุงเทพฯ: บริษัท แปลนพรีนติ้ง จำกัด.
- ถิรนนท์ อนุวัชศิริวงศ์. (2563). นางฟ้าน้อยกับแม่มดจิ๋ว. กรุงเทพฯ: สถาบันสื่อเด็กและเยาวชน.
- ทวีศักดิ์ ญาณประทีป. (2545). *การเขียนวรรณกรรมสำหรับเด็ก*. (พิมพ์ครั้งที่ 3) กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- เทอดพงศ์ ทองศรีราช. (2563). *อานีสเป็นหัด*. กรุงเทพฯ: บริษัท แปลนพรีนติ้ง จำกัด.
- นิตยา วรรณกิตร์. (2562). *วรรณกรรมสำหรับเด็ก* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: บริษัท มาตา การพิมพ์ จำกัด.
- เบญจมาศ แสงโยมณี. (2549). *การศึกษาพัฒนาการของภาพประกอบหนังสือสำหรับเด็กเริ่มหัดอ่านอายุ 3-5 ปี ที่ชนะการประกวดตั้งแต่ พ.ศ.2515 - พ.ศ.2548*. ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปวีณา ศรีวิวัฒน์, อุดมศักดิ์ สาริบุตร, และ จตุรงค์ เลาหะเพ็ญศรี. (2556). ศึกษาและออกแบบหนังสือ นิทานภาพประกอบการเรียนรู้คุณธรรม. *วารสารวิชาการ ศิลปะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์*, 3(2), 96-109.
- ปราณี เชียงทอง. (2526). *วรรณกรรมสำหรับเด็ก*. กรุงเทพฯ: สุวีริยะสาส์น.
- พ็ม. (2562). *ไอ้โฮ...ฮิปโปตัวใหญ่*. กรุงเทพฯ: บริษัท แปลนพรีนติ้ง จำกัด.
- แพง ชินพงศ์. (2563). *ทอฟฟี่มหัศจรรย์*. กรุงเทพฯ: สถาบันสื่อเด็กและเยาวชน.
- มูลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ. (2564). *หนังสือเพื่อเด็กปฐมวัย*. ค้นจาก <https://www.happyreading.in.th/>
- มุหัมหมัดฮาริส กาหมีม. (2561). *ปิดไฟหน่อยนะ* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: บริษัท แปลนพรีนติ้ง จำกัด.
- ระพีพรรณ พัฒนาเวช. (2563). *เรายังรักกันทุกวันจ๊ะ*. กรุงเทพฯ: บริษัท แปลนพรีนติ้ง จำกัด.
- ระพีพรรณ พัฒนาเวช. (2562). *สามเหลี่ยมสนุก*. กรุงเทพฯ: บริษัท แปลนพรีนติ้ง จำกัด.
- ระพีพรรณ พัฒนาเวช. (2563). *อานีสกับกอล์ฟลู๊ควิด-19*. กรุงเทพฯ: บริษัท แปลนพรีนติ้ง จำกัด.
- รักชิตา . (2563). *ของใหม่กับเพื่อนเก่า*. กรุงเทพฯ: สถาบันสื่อเด็กและเยาวชน.
- ริสรวล อร่ามเจริญ. บรรณาธิการอำนวยการสำนักพิมพ์ แปลน พอร์ คิด. (16 มิถุนายน 2556). สัมภาษณ์.
- วรดี งามนิยม. (2558). *แนวทางการสร้างหนังสือนิทานภาพสำหรับเด็กปฐมวัย*. ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- วัฒนาวดี พุ่มไชย. (2558). *หนังสืออยากมีเพื่อน*. กรุงเทพฯ: บริษัท แพลน พรินท์ติ้ง จำกัด.
- วิริยะ สิริสิงห. (2524). *การเขียนเรื่องสำหรับเด็ก*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน์.
- สรานนท์ อินทนนท์. (2563). *อลิซในวันมหัศจรรย์*. กรุงเทพฯ: สถาบันสื่อเด็กและเยาวชน.
- สมพร จารุณัฐ. (2538). *คู่มือการเขียนบันเทิงคดีและสารคดีสำหรับเด็ก*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สถาบันภาษาไทย กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ
- หลี่ หนิงหมิน. (2560). *การวิเคราะห์หนังสือบันเทิงคดีสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัลระหว่างปี พ.ศ. 2552 ถึงปี พ.ศ. 2558*. วิทยานิพนธ์, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อรอนงค์ โชคสกุล และศรีอัมพร ประทุมรัตน์. (2544). *การผลิตนวัตกรรมการเรียนการสอนการจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก เล่ม 4*. ชัยนาท : ชมรมพัฒนาความรู้ด้านระเบียบกฎหมาย.
- อัปสร เสถียรทิพย์และเข็มพร วิรุณราพันธ์. (2563). *นกกระจู๋ตาแดง*. กรุงเทพฯ: สถาบันสื่อเด็กและเยาวชน.